

ชื่อโครงการวิจัย	โครงการศึกษาวิจัยและพัฒนาองค์ความรู้และภูมิปัญญาศิลปวัฒนธรรมร่วมสมัย : การวิจัยพัฒนางานศิลปวัฒนธรรมร่วมสมัยไปสู่ตลาดโลก : การออกแบบบรรจุภัณฑ์	
คณะผู้วิจัย	อาจารย์วัฒนพันธุ์	กรุฑาเสนา
	อาจารย์รัฐศิลป์	สุวรรณชนะเวช
	อาจารย์อาวิน	อินทร์ยี่
	อาจารย์ภาคภูมิ	บุญธรรมช่วย
หน่วยงาน	คณะมัณฑนศิลป์ มหาวิทยาลัยศิลปากร	
แหล่งทุนอุดหนุน	สำนักงานศิลปวัฒนธรรมร่วมสมัย กระทรวงวัฒนธรรม	
ปีที่วิจัย	2547	

บทคัดย่อ

โครงการวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อให้ได้รูปแบบแนวทางที่สามารถแข่งขันได้ในตลาดและสามารถสู่ตลาดโลกได้ในอนาคต โดยคำนึงถึงคุณค่าทางศิลปวัฒนธรรมร่วมสมัยเป็นองค์ประกอบสำคัญ มุ่งเน้นให้เกิดแนวทางและวิธีการในการนำเอาศิลปวัฒนธรรมร่วมสมัย เพื่อสร้างความพึงพอใจให้แก่ผู้บริโภคในประเทศและสามารถสร้างความพึงพอใจให้แก่ผู้บริโภคในตลาดโลกในอนาคต การศึกษาในครั้งนี้ออกแบบบรรจุภัณฑ์ด้านการเกษตรในพื้นที่ศึกษา 3 จังหวัด 4 ผลิตภัณฑ์ ซึ่งได้แก่ จังหวัดสกลนคร ผลิตภัณฑ์คือ ปลาข้าวสำเร็จรูป จังหวัดเลย ผลิตภัณฑ์คือ มะขามหวานและกระชายดำ และจังหวัดสมุทรสงคราม ผลิตภัณฑ์คือ น้ำตาลมะพร้าว โดยทางคณะผู้วิจัยได้ศึกษาและสำรวจรูปแบบของบรรจุภัณฑ์ ซึ่งได้แบ่งการออกแบบเป็น 4 แนวทางในแต่ละแบบของบรรจุภัณฑ์ผลิตภัณฑ์ ดังนี้

1. ปรับปรุงจากบรรจุภัณฑ์ที่ใช้อยู่เดิม
2. ใช้บรรจุภัณฑ์มาตรฐานในท้องตลาด
3. ออกแบบขึ้นใหม่ โดยใช้แนวทางจากบรรจุภัณฑ์และงานหัตถกรรมท้องถิ่น
4. แนวอิสระหรือรูปแบบใหม่ (innovation)

ผลจากการวิจัยการออกแบบบรรจุภัณฑ์ได้ผลงาน ดังนี้

1. การสร้างชื่อตราสินค้า นำเอาลักษณะของศิลปวัฒนธรรมร่วมสมัยมาเป็นแนวคิดหลัก โดยใช้วัฒนธรรมด้านภาษาและเอกลักษณ์เฉพาะของผลิตภัณฑ์ที่รู้จักกันมาแต่เดิม
2. องค์ประกอบในการออกแบบตราสินค้า นำแนวคิดที่เกี่ยวกับศิลปวัฒนธรรมร่วมสมัยได้แก่ เนื้อหาทางศิลปวัฒนธรรม ประเพณี สถานที่สำคัญ วัตถุหัตถกรรมตลอดจนกรรมวิธีการผลิต
3. แนวคิดเกี่ยวกับตัวบรรจุภัณฑ์ สร้างโครงสร้างที่ได้อิทธิพลมาจากลักษณะ ใช้บรรจุภัณฑ์ที่มีความแตกต่างจากบรรจุภัณฑ์ประเภทเดียวกัน นำเสนอวิธีการแปรรูปสินค้าและการใช้งานของสินค้าตลอดจนกลุ่มเป้าหมายใหม่

